

PRÁVNÍ
RUKOVĚŤ

INSOLVENČNÍ SPRÁVCE

Zuzana Šnoblová
Vítězslav Němčák

Wolters Kluwer

INSOLVENČNÍ SPRÁVCE

PŘÁVNÍ
RUKOVĚŤ

INSOLVENČNÍ SPRÁVCE

Zuzana Šnoblová
Vítězslav Němčák

Vzor citace: ŠNOBLOVÁ, Z., NĚMČÁK, V. *Insolvenční správce*.
Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, 284 s.

Jednotlivé kapitoly zpracovali:

Mgr. Zuzana Šnoblová: kapitoly 1, 2, 3 (mimo 3.2.2), 5, 6

Mgr. Bc. Vítězslav Němčák: kapitoly 3.2.2., 4, 7, 8, 9, 10, 11

Právní stav publikace je k 31. 8. 2014

Recenze:

Ing. Bc. Radomír Daňhel

Mgr. Jakub Juřena

© Mgr. Zuzana Šnoblová, Mgr. Bc. Vítězslav Němčák, 2014

ISBN 978-80-7357-914-2 (brož.)

ISBN 978-80-7478-608-2 (e-pub)

Vydává Wolters Kluwer, a. s., U Nákladového nádraží 6, 130 00 Praha 3, v roce 2014 jako svou 1076. publikaci. Odpovědná redaktorka Jiřina Šišková. Obálka Nikola Štefanová. Vydání první. Stran 284. Sazba PageDTP.cz. Tisk Serifa, Jinonická 80, 150 00 Praha 5.

e-Book k dostání na www.wolterskluwer.cz/obchod

www.wolterskluwer.cz, e-mail: knihy@wolterskluwer.cz, tel.: 246 040 405, 246 040 444, fax: 246 040 401

Obsah

Seznam použitých zkratek	9
Úvodní slovo	11
Kapitola 1 Zkouška insolvenčního správce	13
1.1 Základní podmínky pro možnost konání zkoušky	14
1.2 Žádost o vykonání zkoušky	15
1.3 Požadavek odborné praxe a její prokazování	17
1.4 Písemná a ústní část zkoušky	19
1.4.1 Písemná část zkoušky	21
1.4.2 Ústní část zkoušky	27
1.5 Protokol o průběhu zkoušky a osvědčení	31
1.6 Praktické poznatky k přípravě na zkoušku	32
1.6.1 Základní studijní materiály ke zkoušce	32
1.6.2 Obsah a organizace zkoušky	35
1.7 Žádost o opakování zkoušky	41
1.8 Žádost o stanovení jiného nebo jiného náhradního termínu zkoušky	43
1.9 Přehled lhůt a poplatků za zkoušku	49
1.10 Nejčastější otázky a odpovědi	50
1.11 Užitečné odkazy	56
1.12 Statistiky úspěšnosti uchazečů u zkoušek	57
Kapitola 2 Zvláštní zkouška insolvenčního správce	60
2.1 Základní podmínky pro možnost konání zvláštní zkoušky	61
2.2 Žádost o vykonání zvláštní zkoušky	62
2.3 Konání zvláštní zkoušky	65
2.4 Protokol o průběhu zvláštní zkoušky a osvědčení	70
2.5 Praktické poznatky k přípravě na zvláštní zkoušku	70
2.5.1 Základní studijní materiály ke zkoušce	70
2.5.2 Obsah a organizace zvláštní zkoušky	73
2.6 Žádost o opakování zvláštní zkoušky	75
2.7 Žádost o stanovení jiného nebo jiného náhradního termínu zvláštní zkoušky	76

2.8	Přehled lhůt a poplatků za zvláštní zkoušku	79
2.9	Užitečné odkazy	80
2.10	Statistiky úspěšnosti uchazečů u zvláštních zkoušek	81

Kapitola 3 Povolení k výkonu činnosti insolvenčního správce

	a zvláštní povolení insolvenčního správce	82
3.1	Povolení k výkonu činnosti fyzické osoby	82
3.1.1	Podmínky pro vydání povolení fyzické osoby	83
3.1.2	Návrh na vydání povolení fyzické osoby	89
3.1.3	Správní řízení o návrhu na vydání povolení fyzické osoby ...	91
3.1.4	Omezená platnost povolení fyzické osoby	93
3.2	Zvláštní povolení k výkonu činnosti fyzické osoby	96
3.2.1	Podmínky pro vydání zvláštního povolení fyzické osoby	96
3.2.2	Bezpečnostní způsobilost insolvenčního správce	100
3.2.3	Návrh na vydání zvláštního povolení fyzické osoby	103
3.2.4	Správní řízení o návrhu na vydání zvláštního povolení fyzické osoby	106
3.2.5	Omezená platnost zvláštního povolení fyzické osoby	106
3.3	Povolení k výkonu činnosti v. o. s.	107
3.3.1	Podmínky pro vydání povolení v. o. s.	109
3.3.2	Návrh na vydání povolení v. o. s.	112
3.3.3	Správní řízení o návrhu na vydání povolení pro v. o. s.	114
3.3.4	Omezená platnost povolení v. o. s.	114
3.4	Zvláštní povolení k výkonu činnosti v. o. s.	115
3.4.1	Podmínky pro vydání zvláštního povolení v. o. s.	115
3.4.2	Návrh na vydání zvláštního povolení v. o. s.	118
3.4.3	Správní řízení o návrhu na vydání povolení v. o. s.	119
3.4.4	Omezená platnost zvláštního povolení v. o. s.	120
3.5	Vydání nového povolení a nového zvláštního povolení v. o. s.	120

Kapitola 4 Uznávání odborné kvalifikace

4.1	Obecně k uznávání kvalifikace insolvenčních správců	124
4.2	Schéma procesu uznávání	125
4.3	Jaké podmínky pro vydání povolení je možné uznat	125
4.4	Žádost o uznání zkoušky nebo zvláštní zkoušky insolvenčního správce	127
4.4.1	Náležitosti žádosti	127
4.4.2	Posuzování žádosti ministerstvem	129
4.4.3	Rozhodnutí o žádosti o uznání odborné kvalifikace	130

4.5	Kompenzační opatření	131
4.5.1	Rozdílová zkouška	132
4.5.2	Adaptační období	132
4.6	Závěrečné rozhodnutí o uznání	133
4.6.1	Rozhodnutí o uznání	133
4.6.2	Lhůty pro rozhodnutí o uznání kvalifikace	134
4.6.3	Obrana proti rozhodnutí o (ne)uznání kvalifikace	134
4.7	Žádost o uznání dokladu o bezúhonnosti	134
4.7.1	Náležitosti žádosti	135
4.7.2	Rozhodnutí o uznání	136
4.7.3	Obrana proti rozhodnutí o (ne)uznání	136
4.8	Uznávání odborné kvalifikace u v. o. s.	137
Kapitola 5 Seznam insolvenčních správců		138
5.1	Funkce seznamu insolvenčních správců	138
5.2	Členění seznamu	139
5.2.1	Obecná část seznamu	140
5.2.2	Zvláštní část seznamu	145
5.2.3	Seznam hostujících insolvenčních správců	149
5.2.4	Užitečné odkazy	150
Kapitola 6 Sídlo, provozovna a přidělování věcí insolvenčním správcům		151
6.1	Sídlo insolvenčního správce	151
6.2	Provozovna insolvenčního správce	154
6.3	Nejčastější dotazy k provozovnám	160
6.4	Statistické údaje k provozovnám ke dni 31. 7. 2014	161
6.5	Přidělování věcí insolvenčním správcům	164
Kapitola 7 Pozastavení a zánik práva k výkonu činnosti		169
7.1	Pozastavení práva k výkonu činnosti insolvenčního správce	169
7.1.1	Pozastavení práva k výkonu činnosti ze zákona	170
7.1.2	Pozastavení práva k výkonu činnosti rozhodnutím ministerstva	175
7.2	Zánik a zrušení práva k výkonu činnosti	180
7.2.1	Zánik práva k výkonu činnosti ze zákona	181
7.2.2	Zrušení povolení rozhodnutím ministerstva	185
Kapitola 8 Informační povinnosti insolvenčního správce		189
8.1	Obecně k informačním povinnostem	189
8.2	Oznámení skutečností podle § 9 zák. o ins. správcích	192

8.3	Oznámení skutečností podle § 10 zák. o ins. správcích	194
8.4	Oznámení skutečností podle § 12 zák. o ins. správcích	195
8.5	Oznámení skutečností podle § 13 zák. o ins. správcích	197
8.6	Informování o změně údaje zapsaného v seznamu	201
8.7	Povinnost předložit doklad o pojištění odpovědnosti za škodu	202
8.8	Přehled informačních povinností	202
8.8.1	Insolvenční správce – fyzická osoba	202
8.8.2	Insolvenční správce – v. o. s.	204
Kapitola 9	Dohled ministerstva	208
9.1	Dohled a kontrola obecně	208
9.2	Předmět kontroly	209
9.3	Dopad kontroly na insolvenční správce	210
9.4	Postup při výkonu kontrolních pravomocí	211
9.5	Skončení řízení o kontrole a námitky kontrolovaného	213
Kapitola 10	Správní delikty	215
10.1	Správní delikty obecně	215
10.2	Sankce a postihované skutky	215
10.3	Pravidla pro ukládání sankcí	216
10.4	Řízení o udělení sankce	218
Kapitola 11	Hostující insolvenční správce	219
11.1	Obecně k institutu hostujícího insolvenčního správce	219
11.2	Oznámení o zahájení činnosti hostujícího insolvenčního správce na území ČR	221
11.3	Vznik práva k výkonu činnosti hostujícího insolvenčního správce	224
11.4	Hostující zahraniční společnost	225
11.5	Seznam hostujících insolvenčních správců a přidělování věcí	226
11.6	Pozastavení a zánik práva k výkonu činnosti	226
11.6.1	Pozastavení práva hostujícího insolvenčního správce	226
11.6.2	Zánik a zrušení práva k výkonu činnosti hostujícího insolvenčního správce	227
11.7	Informační povinnosti hostujícího insolvenčního správce	232
11.8	Správní delikty hostujícího insolvenčního správce	234
	Přílohy	236
	Rejstřík	281

Seznam použitých zkratk

Zkratky právních předpisů

insolvenční zákon	zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)
kontrolní řád	zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)
obč. zák.	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
spr. řád	zákon. č. 500/2004 Sb., správní řád
s. ř. s.	zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
vyhláška č. 312/2007 Sb.	vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců
vyhláška č. 355/2013 Sb.	vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně
zák. o ins. správcích	zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích
zák. o ochraně utajovaných informací	zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
zák. o spr. poplatcích	zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
zák. o uznávání odborné kvalifikace	zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace)
z. o. k.	zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Ostatní zkratky

ČNB

Česká národní banka

**ekonomicky významný
dlužník**

dlužník, jehož úpadek je řešen reorganizací, nebo jehož roční úhrn čistého obrátu podle zákona o účetnictví za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl alespoň částku 100 000 000 Kč, anebo který zaměstnává nejméně 100 zaměstnanců v pracovním poměru

ministerstvo

ministerstvo spravedlnosti

OS

okresní soud

seznam

seznam insolvenčních správců

v. o. s.

veřejná obchodní společnost a zahraniční společnost podle zákona č. 312/2006 Sb.

zkouška

zkouška insolvenčního správce

zvláštní zkouška

zvláštní zkouška insolvenčního správce

Úvodní slovo

Po několikaletém působení na ministerstvu spravedlnosti jsme se rozhodli zúročit zkušenosti a představit prostřednictvím této publikace právní úpravu a aplikační praxi týkající se profese insolvenčního správce, zejména právní úpravu obsaženou v zákoně č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, a v prováděcích vyhláškách, která doznala v posledních letech mnoha zásadních změn.

Vytvořili jsme proto tuto příručku pro budoucí i stávající insolvenční správce. Podrobně se věnujeme zkoušce insolvenčního správce a dáváme rady a tipy, jak se na ni připravit. Pro stávající insolvenční správce pak budou cenné například zevrubné informace o provozovnách a souvislostech s novým způsobem určování insolvenčních správců v insolvenčním řízení. Komplexně se pak věnujeme také informačním povinnostem insolvenčních správců. Přehledně je zpracována také kapitola o kontrole insolvenčních správců nebo o správním trestání.

Naším cílem bylo vedle tohoto podrobného přehledu také zachytit stále se vyvíjející praxi správy a dohledu nad touto profesí ze strany ministerstva spravedlnosti, která může být díky tomu podrobena širší diskuzi a kritice.

Pevně věříme, že tato příručka bude praktickým společníkem všech čtenářů.

Zuzana Šnoblová
Vítězslav Němčák
autoři

Zkouška insolvenčního správce

Právní úprava: § 24 zák. o ins. správcích, vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců (dále jen „vyhláška č. 312/2007 Sb.“)

Zkouška jako předpoklad pro vydání povolení vykonávat činnost insolvenčního správce

Vykonání zkoušky insolvenčního správce (dále též „zkouška“) je jedním z předpokladů pro to, aby fyzické osobě mohlo být vydáno povolení vykonávat činnost insolvenčního správce. Další předpoklady pro vydání povolení vykonávat činnost insolvenčního správce jsou popsány v kapitole 3.

Výkon činnosti insolvenčního správce je vysoce specializovanou činností, který má dosah do majetkové sféry dlužníka i jeho věřitelů, a proto je oprávněný zájem na tom, aby tuto činnost vykonávala osoba náležitě odborně vybavená. Z uvedeného důvodu jsou na uchazeče o výkon této činnosti kladeny nároky v podobě příslušného vzdělání, odborné praxe a znalostí v oblastech souvisejících s činností insolvenčního správce.

V této kapitole jsou tedy popsány všechny informace potřebné pro čtenáře, který má zájem o vykonání zkoušky. Snahou je vytvořit ucelenou představu o náročnosti a organizaci této zkoušky, o roli ministerstva a komunikaci s ním a o všech požadavcích, které jsou v průběhu zkoušky na uchazeče kladeny. Podrobně jsou tedy popsány jednotlivé podmínky pro konání zkoušky, které uchazeč prokazuje v žádosti o vykonání zkoušky, obsah jednotlivých částí zkoušky, podklady k přípravě, postupy ministerstva, lhůty, způsob konání zkoušky a také řešení různých situací, které mohou nastat od podání žádosti o vykonání zkoušky po vydání osvědčení o úspěšném vykonání zkoušky. Veškeré informace jsou v závěru doplněny praktickými poznatky, statistikami, odpověďmi na nejčastější otázky a užitečnými odkazy.

1.1 Základní podmínky pro možnost konání zkoušky

Aby mohl uchazeč uvažovat o podání žádosti k vykonání zkoušky insolvenčního správce, musí splňovat následující základní podmínky, které prokazuje v žádosti o vykonání zkoušky:

1. vysokoškolské vzdělání magisterského studijního programu

- uchazeč prokazuje, že získal na vysoké škole v členském státě nebo mu bylo členským státem uznáno¹ vysokoškolské vzdělání v (jakémkoliv) magisterském studijním programu,
- doklad o dosaženém vzdělání je jednou z povinných příloh k žádosti o vykonání zkoušky;

2. tříletá odborná praxe v oblasti související s výkonem funkce insolvenčního správce, zejména v oblasti práva, ekonomie, daňového poradenství, účetnictví, auditu nebo řízení podniku

- mezi profese, které lze uvést jako oblasti související s činností insolvenčního správce, můžeme demonstrativním způsobem zařadit například odborné zaměstnance soudů (soudce, asistenty soudců, justiční čekatele, vyšší soudní úředníky), státních zastupitelství (státní zástupci, asistenti, vyšší úředníci státního zastupitelství, právní čekatelé), dále praxe advokáta a advokátního koncipienta, notáře, notářského kandidáta, notářského koncipienta, soudního exekutora, exekutorského kandidáta, exekutorského koncipienta nebo jejich odborné zaměstnance, daňového poradce auditory, likvidátora, správce podniku, znalce, zaměstnance ve finančním či bankovním sektoru. Jako vodítko pro uznávání odborné praxe může sloužit úprava uznávání odborné praxe ve výše zmíněných profesích, která je upravena v příslušných zákonech. Za praxi může být dále uznáváno členství v řídicích orgánech společností nebo jiné manažerské funkce,²

¹ Na žádost absolventa zahraniční vysoké školy vydá osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání nebo jeho části v České republice: a) ministerstvo, jestliže je Česká republika vázána mezinárodní smlouvou se zemí, kde je zahraniční vysoká škola zřízena a uznána, a ministerstvo je touto smlouvou k uznání zmocněno, b) v ostatních případech veřejná vysoká škola, která uskutečňuje obsahově obdobný studijní program, a to podle § 89 a 90 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Do úvahy přichází také uznání vzdělání ministerstvem přímo na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a jež zakotvuje uznání vzdělání bez nutnosti vedení řízení o tomto uznání.

² Viz k tomu blíže důvodová zpráva k zákonu č. 185/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku

- důvodem pro zavedení povinné odborné praxe bylo podle zákonodárce zjištění, že **povolení pro výkon činnosti insolvenčního správce získávají v některých případech osoby bez předchozí náležité praxe**, tedy absolventi vysokých škol, nebo osoby působící např. v lékařských, pedagogických či filosofických oborech. Předpokládá se tedy, že jakákoli činnost ve výše uvedených oblastech, která alespoň částečně souvisí s činností insolvenčního správce, bude jako odborná praxe uznána,
- bude také pravidlem, že uznávána bude odborná praxe vykonaná v oblastech vyžadujících vysokoškolské vzdělání až po ukončení vysokoškolského vzdělání,
- doklady prokazující tuto odbornou praxi jsou dalšími z povinných příloh k žádosti o vykonání zkoušky.

1.2 Žádost o vykonání zkoušky

Řádně sepsaná žádost o vykonání zkoušky s připojenými přílohami vyžadovanými vyhláškou č. 312/2007 Sb. doručena ministerstvu je základním předpokladem pro možnost konání zkoušky.

Náležitosti žádosti o vykonání zkoušky (viz také příloha č. 1):

- jméno, příjmení, rodné číslo (příp. datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno) uchazeče;
- adresa trvalého pobytu (příp. adresa bydliště, nemá-li uchazeč trvalý pobyt);
- adresa pro doručování písemností, pokud je odlišná od adresy trvalého pobytu nebo od adresy bydliště, příp. elektronická adresa pro doručování písemností (to neplatí, má-li žadatel datovou schránku³);
- souhlas se zpracováním osobních údajů pro účely zkoušky a pro účely vydání povolení vykonávat činnost insolvenčního správce;
- datum a podpis.

a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

³ Pokud má podatel datovou schránku, nemůže požadovat, aby jí správní orgán doručoval na v podání uvedenou adresu pro doručování písemností, příp. elektronickou adresu pro doručování písemností, protože správní orgán je podle § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, obecně povinen doručovat prostřednictvím datové schránky, umožňuje-li to povaha dokumentu. Tento zákon totiž způsob doručování podle jiných právních předpisů výslovně vylučuje. K adrese pro doručování uvedené v žádosti o vykonání zkoušky by tedy ministerstvo nepřihlíželo, zjistilo-li by, že uchazeč má zpřístupněnu datovou schránku.

Povinné přílohy k žádosti o vykonání zkoušky:

- doklad o dosaženém vzdělání
 - uchazeč prokazuje, že získal na vysoké škole v členském státě nebo mu bylo členským státem uznáno vysokoškolské vzdělání magisterského studijního programu;
- doklady prokazující odbornou praxi
 - uchazeč prokazuje tříletou odbornou praxi v oblasti související s výkonem funkce insolvenčního správce, zejména v oblasti práva, ekonomie, daňového poradenství, účetnictví, auditu nebo řízení podniku podle § 4a vyhlášky č. 312/2007 Sb. dokumenty, které osvědčují formu, obsah a dobu vykonávané odborné praxe, odborná praxe ukončená před více než 10 lety přede dnem podání žádosti o vykonání zkoušky se do odborné praxe vyžadované zákonem nezapočítává;
- doklad o zaplacení poplatku 5 000 Kč
 - uchazeč, který hodlá konat zkoušku, musí zaplatit zákonem stanovený poplatek ve výši 5 000 Kč, a to před podáním žádosti o vykonání zkoušky na účet ministerstva (číslo účtu **19-5120001/0710**) s tím, že jako variabilní symbol uvede uchazeč své **rodné číslo**.

Doručení ministerstvu:

- písemně na adresu Vyšehradská 16, 128 10, Praha 2 (nebo ústně do protokolu na téže adrese),
- do datové schránky ministerstva,
- v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem na elektronickou adresu posta@msp.justice.cz.

Důsledkem zaslání žádosti způsobem, který je v rozporu s § 37 odst. 4 a 5 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „spr. řád“), je nepřihlížení k žádosti. Důsledkem nekompletní žádosti, ve které chybí některá náležitost stanovená v § 4 odst. 1 vyhlášky č. 312/2007 Sb., bude výzva ministerstva k doplnění žádosti, příp. odstranění nejasností. Důsledkem nekompletní žádosti, ke které není připojena některá z povinných příloh – dokladů uvedených v § 4 odst. 2 vyhlášky č. 312/2007 Sb., je nepřihlížení k žádosti.

Aktualizace údajů obsažených v žádosti o vykonání zkoušky

Uchazeč o vykonání zkoušky by měl každou změnu údajů obsažených v žádosti o vykonání zkoušky oznámit ministerstvu. Zejména pak změnu příjmení a změnu trvalého bydliště (jedná se o údaje, které jsou následně uváděny v osvědčení

o vykonání zkoušky) a adresu pro doručování. Pokud uchazeč neoznámí změnu adresy pro doručování, bude mu bezúspěšně doručována pozvánka ke zkoušce, čímž uchazeč marně ztratí termín zkoušky.

Zpětvzetí žádosti o vykonání zkoušky

Uchazeč o vykonání zkoušky může vzít svou žádost zpět. Je však v této možnosti limitován. Žádost o vykonání zkoušky totiž nelze vzít zpět kdykoli, ale pouze do okamžiku, než se o vykonání zkoušky pokusí. Ustanovení § 5 vyhlášky č. 312/2007 Sb. uvádí, že je tak uchazeč oprávněn učinit nejpozději před zahájením písemné části zkoušky. Smyslem ustanovení je zamezit možnému zneužití a kalkulaci ze strany uchazeče, kdy je např. již seznámen s konkrétním obsahem zkoušky (testem, případovou studií, otázkami zkušební komise) nebo kdy je hodnocen v některé části zkoušky stupněm „neuspěl“. Ustanovení tedy směřuje k prvnímu možnému zahájení písemné části zkoušky (ustanovení nelze vykládat jako zahájení opakované písemné části zkoušky).

Uchazeč tak může prakticky vzít svou žádost zpět nejpozději v den konání písemné části zkoušky, a to před jejím zahájením (tj. před spuštěním testu na počítači).

Pokud vezme uchazeč žádost o vykonání zkoušky zpět, poplatek za připsuštění ke zkoušce ve výši 5 000 Kč se nevrací.

1.3 Požadavek odborné praxe a její prokazování

Prokazování odborné praxe

Z přiložených dokladů prokazujících odbornou praxi musí být zejména patrné:

- v jaké pracovní pozici byla odborná praxe vykonávána (zaměstnanec, vedoucí pracovník, koncipient, OSVČ, atd.),
- na základě jaké právní skutečnosti (pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti, živnostenské nebo jiné oprávnění, atd.),
- v čem tato odborná praxe spočívala (podrobný popis vykonávané činnosti vyplývající mimo jiné z pracovní náplně),
- v jaké délce byla odborná praxe vykonávána (ministerstvo však uznává pouze odbornou praxi vykonávanou po skončení vysokoškolského vzdělání magisterského stupně, jelikož profese insolvenčního správce se obtížností zkoušky, povinnou odbornou praxí, povinným pojištěním, náročností a zodpovědností blíží právníkům profesím, např. advokacii, tedy i splnění podmínky odborné praxe ministerstvo vykládá analogicky, přičemž právníké

profese vyžadují doložení koncipientenské či obdobné praxe absolvované až po dosažení magisterského titulu. Ministerstvo tedy vychází z předpokladu, že uchazeč nejdříve musí získat potřebné teoretické znalosti a až poté se může v plném rozsahu věnovat jejich aplikaci. Výjimkou z této zásady je taková odborná praxe, kterou lze plnohodnotně konat s nižším stupněm vzdělání,⁴ jako např. daňové poradenství.)

Příklady nejčastější odborné praxe a osvědčujících dokladů

- Advokát, daňový poradce, auditor, exekutor, notář
 - osvědčení o zápisu do příslušného seznamu vydané profesní komorou
- Koncipient, čekatel, kandidát
 - výpis koncipientských praxí, který vystavuje příslušná komora, popřípadě osvědčení o vykonání odborné zkoušky
- Konkursní, resp. insolvenční správce
 - výpis ze seznamu insolvenčních správců
- Zaměstnanec v případě již skončených pracovních poměrů
 - zápočtový list a pracovní posudek, náplň práce nebo pracovní smlouva, není-li konkrétní obsah vykonávané práce dostatečně popsán v zápočtovém listě
- Zaměstnanec v případě dosud neskončených pracovních poměrů
 - pracovní smlouva a aktuální potvrzení zaměstnavatele, že tento pracovní poměr nebyl ukončen a pracovní posudek nebo náplň práce, není-li konkrétní obsah vykonávané práce dostatečně popsán v pracovní smlouvě
- Osoba samostatně výdělečně činná
 - výpis z příslušného rejstříku a další dokumenty prokazující konkrétní obsah vykonávané odborné praxe

K posuzování splnění podmínky odborné praxe

Ministerstvo posuzuje splnění podmínky tříleté odborné praxe z přiložených dokumentů k řádně zaslané žádosti o vykonání zkoušky, a to vždy individuálně s ohledem na specifika prokazované odborné praxe. Z hlediska obsahu odborné praxe ministerstvo zejména požaduje, aby odborná praxe skutečně bezprostředně souvisela s výkonem funkce insolvenčního správce a měla praktický, nikoli pouze teoretický charakter.

⁴ Viz např. § 4 a 5 zákona č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, nebo § 3 a 4 zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech).

V případě, kdy ministerstvo vyhodnotí, že délka nebo obsah vykonávané činnosti neodpovídá zákonem požadované odborné praxi potřebné pro možnost konání zkoušky, ministerstvo podatele informuje o nevyhovění jeho žádosti o vykonání zkoušky spolu s uvedením důvodů. Současně bude žadateli vrácen poplatek ve výši 5 000 Kč za připuštění ke zkoušce.

V případě, kdy ministerstvo vyhodnotí, že odborná praxe není dostatečně prokázána, tj. uchazeč k žádosti o vykonání zkoušky přiloží dokumenty, které vykonání odborné praxe dostatečně neosvědčují, ministerstvo podatele vyzve k doplnění žádosti a určí mu k tomu přiměřenou lhůtu. Nebude-li ve stanovené lhůtě žádost o vykonání zkoušky doplněna, nebude jeho žádosti o vykonání zkoušky vyhověno a žadateli bude vrácen poplatek ve výši 5 000 Kč za připuštění ke zkoušce.

K přechodnému ustanovení k podmínce odborné praxe

Uchazeči, kteří podali žádost o vykonání zkoušky do 31. 7. 2013, nemusí splňovat podmínku odborné praxe.⁵ Tyto osoby mohou vykonat zkoušku a mohou navrhnout vydání povolení vykonávat činnost insolvenčního správce bez prokázání odborné praxe. Rovněž insolvenčním správcům již zapsaným v seznamu insolvenčních správců nebude rušeno povolení z důvodů nesplnění podmínky odborné praxe. Na ně se podmínka odborné praxe zpětně nevztahuje.

1.4 Písemná a ústní část zkoušky

Zkoušku organizuje ministerstvo.

Zkouška se skládá z písemné a ústní části. Písemná část zkoušky se skládá z testu a případové studie.

⁵ Podle přechodného ustanovení novely zákona o insolvenčních správcích (zákon č. 185/2013 Sb.) platí, že fyzická osoba, která podala písemnou žádost o vykonání zkoušky do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nemusí splňovat podmínku podle § 6 odst. 1 písm. e) zákona č. 312/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti této novely.

V rámci celé zkoušky (ve všech jejích částech⁶) se za účelem prověření znalostí uchazeče potřebných k výkonu funkce insolvenčního správce zjišťují znalosti z následujících oblastí:

- občanského, obchodního a pracovního práva,
- občanského práva procesního,
- insolvenčního práva,
- správního práva včetně správního řízení,
- finančního práva včetně daňového řízení,
- řízení podniku a
- účetnictví a financování podniku.

Prokázání znalostí z insolvenčního práva je elementárním předpokladem pro úspěšné vykonání zkoušky. Znalosti z ostatních oblastí jsou prověřovány zejména ve vztahu k výkonu funkce insolvenčního správce.

Při zkoušce se tedy znalosti uchazeče z oblasti občanského, obchodního a pracovního práva, občanského práva procesního, správního práva včetně správního řízení a finančního práva včetně daňového řízení prověřují v rozsahu potřebném pro insolvenční řízení.

Před zahájením každé části zkoušky prokazuje uchazeč svoji totožnost příslušnému pracovníkovi / pracovníci Justiční akademie, resp. ministerstva, v rámci prezence účastníků.

Zkouška se koná v českém jazyce.

Uchazeč je povinen při zkoušce pracovat samostatně. V průběhu písemné části zkoušky může uchazeč použít jako pomůcky znění právních předpisů a kalkulač. Jiné pomůcky (např. komentovanou literaturu, mobilní telefon, internet) není oprávněn používat. V průběhu ústní části zkoušky uchazeč využívá a disponuje pouze takovými podklady a materiály, které obdrží od členů zkušební komise. Uchazeč, který v průběhu zkoušky porušil svoji povinnost pracovat samostatně nebo jinak rušil průběh zkoušky, může být ze zkoušky vyloučen. Pokud byl uchazeč ze zkoušky vyloučen, hodnotí se stupněm „neúspěš“.

⁶ Advokáti, daňoví poradci, auditoři nebo notáři od 1. 8. 2013 nejsou povinni (a ani oprávněni) vykonat namísto zkoušky insolvenčního správce rozdílovou zkoušku insolvenčního správce (tj. zkoušku, jejíž obsah byl oproti zkoušce insolvenčního správce zúžen), tito konají zkoušku v plném rozsahu stejně jako ostatní uchazeči, rozdílové zkoušky již nemohou konat ani uchazeči, kteří podali žádost o vykonání rozdílové zkoušky přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o insolvenčních správcích (tj. před 1. 8. 2013), vyplývá to z přechodného novely vyhlášky (č. 197/2013 Sb.), podle kterého platí, že na obsah a další náležitosti zkoušky konané po dni nabytí účinnosti této novely se vztahují ustanovení vyhlášky č. 312/2007 Sb., ve znění účinném po dni nabytí účinnosti této novely.